Informačný list predmetu

Akademický rok 2026/2027

Vysoká škola	Univerzita sv. Cyrila a Metoda v Trnave
Fakulta	FSV UCM
Kód predmetu	UPVVS/VES/MgE/015/25
Názov predmetu	Sídelná štruktúra
Rozsah	8sP
Počet kreditov	3
Vyučujúci	doc. PhDr. Richard Brix, PhD. (prednášajúci)

Podmienky na absolvovanie predmetu

Účasť na prednáškach je povinná. Predmet je ukončený záverečnou skúškou realizovanou formou testu počas skúškového obdobia.
Pre úspešné absolvovanie predmetu musí študent získať zo záverečnej skúšky minimálne 56% bodov.
Klasifikačný stupeň bude určený na základe stupnice (v %):
A (100 – 92)
B (91 – 83),
C (82 – 74),
D (73 – 65),
E (64 – 56),
Fx (55 a menej).

Výsledky vzdelávania

Študent po absolvovaní predmetu získa tieto vedomosti, zručnosti, kompetencie:
Vedomosti:
• študent nadobudne vedomosti o pojmoch súvisiacich so sídelnou štruktúrou
• študent bude rozoznávať medzi jednotlivými typmi sídelných štruktúr
• študent nadobudne poznatky o možných dôsledkoch fragmentovanej a konsolidovanej sídelnej štruktúry
• študent sa oboznámi s možnosťami úpravy sídelnej štruktúry v podobe zlučovacích reforiem
• študent bude chápať geografické, historické a socioekonomické súvislosti so sídelnou štruktúru
• študent bude dôkladne poznať sídelnú štruktúru SR po krajoch a okresoch
Zručnosti:
• študent je schopný identifikovať súvislosti, ktoré viedli ku konsolidácii ako aj k fragmentácii sídelnej štruktúry
• študent je schopný na praktických príkladoch identifikovať problémové okresy s výrazným stupňom fragmentácie
• študent je schopný identifikovať základné determinanty určujúce početnosť malých obcí na SR
• študent je porovnávať výrazné rozdiely v usporiadaní sídelnej štruktúry na Slovensku a v iných krajinách
• študent je schopný analyzovať a navrhnúť riešenie v krajinách s vysokým stupňom fragmentácie sídelnej štruktúry
Profesijné kompetencie:
• študent si osvojil základné koncepcie správnych modelov v rámci vývojových etáp na Slovensku,
• študent je schopný viesť odborné diskusie týkajúce sa sídelnej štruktúry Slovenska

• študent je schopný chápať súvislosti vývoja sídelnej štruktúry v druhej polovici 20. storočia
• študent vie aplikovať jednotlivé historické súvislosti na identifikovanie príčin a výsledkov fragmentácie sídelnej štruktúry po roku 1989
• študent nadobudne poznatky o alternatívnych riešeniach rozdrobených sídelných štruktúr
Prenositeľné kompetencie:
• Organizovanie a plánovanie práce;
• Schopnosť prijímať rozhodnutia a niesť zodpovednosť;
• Strategické a koncepčné myslenie;
• Analytické myslenie;
• Kreativita;
• Komunikačné kompetencie;
• Občianske kompetencie;
• Digitálna gramotnosť;
• Tímová práca;
• Analyzovanie a riešenie problémov;
• Kultivovaný a odborný písomný i ústny prejav;
• Pružnosť v myslení (adaptabilita, flexibilita, improvizačné spôsobilosti).

Stručná osnova predmetu

1. Úvod do problematiky
2. Sídlo, osídlenie, obec, mesto
3. Základná charakteristika sídelnej štruktúry SR
4. Problémy Sídelnej štruktúry
5. Sídelná štruktúra Bratislavského samosprávneho kraja
6. Sídelná štruktúra Trnavského samosprávneho kraja
7. Sídelná štruktúra Nitrianskeho samosprávneho kraja
8. Sídelná štruktúra Trenčianskeho samosprávneho kraja
9. Sídelná štruktúra Žilinského samosprávneho kraja
10. Sídelná štruktúra Banskobystrického samosprávneho kraja
11. Sídelná štruktúra Košického samosprávneho kraja
12. Sídelná štruktúra Prešovského samosprávneho kraja

Druh, rozsah, metódy a pracovná záťaž študenta

- povinný predmet
- prednáška
- 2 hodiny týždenne
- prezenčná metóda štúdia
forma štúdia: externá.

Odporúčaná literatúra

1.BRIX, Richard. 2020. Dezintegrácia obcí na Slovensku po roku 1989. In: Publicy 2020 I.- 30 rokov verejnej správy. Trnava: Fakulta sociálnych vied UCM v Trnave
2. BRIX, R. 2021: Geografické okolnosti a socioekonomické následky vo vybraných okresoch SR s fragmentovanou sídelnou štruktúrou. In: Územní samospráva jako forma veřejné moci : Recenzovaný sborník z mezinárodní vědecké konference
3.IŠTOK, R., MATLOVIČ, R., MICHAELI, E., 1999, Geografia verejnej správy. FHPV PU, Prešov.
4. MARENČÁKOVÁ, J. (2001): Veľkosť obcí Slovenska ako diferenciačný faktor vybraných populačných javov. Referáty 8. demografickej konferencie v Rajeckých Tepliciach. Bratislava, Katedra humánnej geografie a demogeografie, Prírodovedecká fakulta UK, http://www.infostat.sk/vdc/sk/referaty.htm

5. SLOBODA, D.: Charakter sídelnej štruktúry ako predpoklad pre komunálnu reformu. Piešťany: Komunal. 2014.
6. ZUBRICZKÝ, G. (2002): Analýza rurálneho priestoru Slovenska z hľadiska rozvojových perspektív jeho osídlenia. In: Regionálnogeografické štúdie 1. Bratislava, MAPA Slovakia, s. 67 – 120.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu

slovenský, anglický

Poznámky

časová záťaž študenta: 90 hodín, z toho:
Prezenčné (P, S): 24/P, 0/S
Samoštúdium: 66 hodín